

תקנות בריאות העם (מים מינרליים ומי מעיין), התשמ"ז - 1986¹

בתוקף סמכותי לפי סעיף 52ב לפקודת בריאות העם, 1940, וסעיפים 5 ו-15 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

(תיקונים: התשנ"ג, התשנ"ד)

1. בתקנות אלה -

"בדיקה מיקרוביאלית" - בדיקה לגילוי חיידקי קוליפורם צואתי, חיידקי סטרפטוקוקים צואתי, חיידקי פסודומונס ארוגינוזה, קוליפורמים וקלוסטרדיה מחזרי סולפיט;

"טיפול" - למעט סינון ושיקוע;

"המנהל" - המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיכו לענין תקנות אלה, כולן או מקצתן;

"מכל" - בית קיבול המיועד להחזקת מים;

"מים מינרליים" - מי שתיה שהתקיימו בהם כל אלה:

(1) הם נלקחו ממקור תת-קרקעי או ממעין שאישר המנהל;

(2) הקשר בין המקור התת-קרקעי או המעין ובין מקום המילוי ישיר, ללא תחנות-ביניים או מערכת אחרת כלשהי;

(3) תוצאות בדיקה מיקרוביאלית שנערכה בהם היו כאמור בתוספת הראשונה;

(4) הרכיבים הכימיים הנמצאים בהם והמופיעים בטור א' לתוספת השניה לא יעלו על השיעור המרבי הנקוב בטור ב' לצדו;

(5) לא עברו כל טיפול.

"מי מעיין" - מי שתיה שהתקיימו בהם כל אלה:

(1) הם נלקחו ממעין שאישר המנהל;

(2) הקשר בין המעין ובין מקום המילוי ישיר, ללא תחנות ביניים או מערכת אחרת כלשהי;

(3) תוצאות בדיקה מיקרוביאלית שנערכה בהם היו כאמור בתוספת הראשונה;

(4) הרכיבים הכימיים הנמצאים בהם והמופיעים בטור א' בתוספת השניה לא יעלו על השיעור המרבי הנקוב בטור ב' לצדו;

(5) לא עברו כל טיפול.

"מי שתיה" - מים שנתקיימו בהם הוראות תקנות בריאות העם (איכותם התברואתית של מי שתיה), התשל"ד-1974 למעט לגבי החומרים המפורטים בתוספת השניה והשלישית ולגבי התכונות המפורטות בתוספת הרביעית;

"מעבדה מאושרת" - מעבדה שאישר המנהל לענין תקנות אלה ;

"מעבדה מוכרת" - כמשמעותה בתקנות בריאות העם (איכותם התברואתית של מי שתיה), התשל"ד-1974 ;

"סגירה הרמטית" - סגירת המכל מיד בתום פעולת המילוי באופן שפתיחתו לראשונה משנה את צורת הסגירה ;

"סימון" - כמשמעותו בתקן ישראלי 1145 - סימון מזון ארוז מראש (להלן - התקן) ;

"הספר" - Standard Methods for the Examination of Water and Waste, 17th ed., 1989 או כל מהדורה מאוחרת יותר, שעותק ממנו מופקד בספריה לרפואה ציבורית ע"ש ד"ר ש' זימן במשרד הבריאות, ירושלים, לעיונם של המעוניינים בדבר, בשעות שהספריה פתוחה לקהל ;
"שיווק" - העברה לאחר בכל דרך מדרכי ההעברה.

תנאים למילוי מים מינרליים ומי מעין

(תיקון התשנ"ג)

2. (א) לא ימלא אדם מים מינרליים או מי מעין במכל, לא ישווקם, ולא יעשה בהם כל פעולה אלא אם כן תהליך המילוי, לרבות הפעולות הכרוכות בכך, נעשה בעסק שהתקיימו בו תקנות רישוי עסקים (תנאים תברואיים לעסקים לייצור מזון), התשל"ב-1972, והמחזיק ברשיון לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, וכן תנאים אלה :

(1) המכל מכיל מי שתיה שהם מי מעין או מים מינרליים ;

(2) המכל עשוי זכוכית או חומר אחר שאישר המנהל ;

(3) בספירת חיידקים כללית שנערכה במים במעבדה מאושרת תוך 12 שעות מתום המילוי, נמצאו בהם לא יותר מ-100 חיידקים במיליליטר מים, ובלבד שהמים נשמרו בטמפרטורה של 4 1 מעלות צלזיוס (4 מעלות צלזיוס פלוס או מינוס מעלה אחת) עד לבדיקה.

(ב) לא ישווק אדם מים מינרליים או מי מעין במכל אלא לאחר שעברו 48 שעות מתום המילוי וממצאי הבדיקה המיקרוביאלית מתאימים לערכים שנקבעו בתוספת הראשונה.

שיווק מים מינרליים ומי מעין

(תיקון התשנ"ג)

3. (א) לא ישווק אדם מים מינרליים אלא ממקור תת-קרקעי או ממעין שאישר המנהל ובהתאם לתקנות אלה.

(ב) לא ישווק אדם מי מעין, אלא ממעין שאישר המנהל ובהתאם לתקנות אלה.

קביעת מעבדה

4. קבעה מעבדה מוכרת, כי מי מעין או מים מינרליים במכל אינם עונים לדרישות תקנה 2 לאור ממצאי בדיקה מיקרוביאלית שנערכה בהם עד ליום אחרון המומלץ לשיווקם, יראו אותם כבלתי ראויים לשיווק.

סגירה וסימון מכל למילוי מי מעין

(תיקון התשנ"ג)

5. לא ישווק אדם מי מעין אלא במכל סגור בסגירה הרמטית, הנושא עליו סימנים כמפורט להלן בלבד ורשאי הוא לסמן את פירוט המינרלים בסדר תכולה יורד במ"ג/ליטר:

- (1) המלים "מי מעין";
- (2) שם המעין ממנו ניטלו המים, ומיקומו הגיאוגרפי;
- (3) סימונים אחרים הנדרשים לפי התקן;
- (4) אם המים מכילים אחד או יותר מהמינרלים המפורטים בתוספת השלישית, בטור א', בשיעור העולה על הנקוב לצדו בטור ב' - הסימון המפורט לצדו בטור ג'.

סגירה וסימון מכל מים מינרליים לשתיה

(תיקון התשנ"ג)

6. לא ישווק אדם מים מינרליים אלא במכל סגור בסגירה הרמטית, הנושא עליו סימנים אלה בלבד:

- (1) המלים "מים מינרליים";
- (2) שם מקור המים, ומיקומו הגיאוגרפי;
- (3) פירוט המינרלים בסדר תכולה יורד במ"ג/ליטר;
- (4) סימונים אחרים הנדרשים לפי התקן;
- (5) אם המים מכילים אחד או יותר מהמינרלים המפורטים בתוספת השלישית בטור א' בשיעור העולה על הנקוב לצדו בטור ב' - הסימון המפורט לצדו בטור ג'.

איסור סימון סגולות מרפא

7. לא יציין אדם על גבי מכל המכיל מי מעין או מים מינרליים, סגולות מרפא ולא יציין כי צריכתם עשויה לרפא או למנוע מחלה כלשהי.

בדיקת מים במקור

(תיקון התשנ"ג)

8. לא ימלא אדם מי מעין או מים מינרליים במכל אלא אם כן ערך בהם, במקור המים -

- (1) בדיקה מיקרוביאלית במעבדה מאושרת, פעם אחת לפחות בכל יום עבודה, ותוצאות הבדיקה היו כאמור בתוספת הראשונה ;
- (2) בדיקה כימית במעבדה מוכרת, פעם אחת בשנה לפחות, ותוצאות הבדיקה היו כאמור בתוספת השניה.

תהליך נאות למילוי וסגירה

9. המילוי והסגירה של מכל ייעשו בתהליך רצוף אחד ובתנאים נאותים למניעת כל זיהום אפשרי של המים.

תוצאות בדיקה

(תיקון התשנ"ג)

10. (א) תוצאות הבדיקה ושיטת הבדיקה יירשמו בפנקס תוצאות בדרך ובאופן שאישר המנהל; הפנקס יעמוד לביקורתו של המנהל בכל עת והתוצאות יישמרו לתקופה שלא תפחת משלוש שנים מיום הרישום האחרון בו.
- (ב) בדיקות מיקרוביאליות וכימיות לענין תקנות אלה יבוצעו לפי הספר.

שמירת דינים

11. אין בתקנות אלה כדי לגרוע מחובות עסק לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח 1968-.

סייג

12. הוראות תקנות אלה לא יחולו על אדם הממלא מכל במי מעין או במים מינרליים לצרכי עצמו בלבד.

תחילה

13. תחילתן של תקנות אלה ששים ימים מיום פרסומן.

(תיקונים: התשנ"ג, התשנ"ד)

תוספת ראשונה

(תקנות 1, 2 ו-8)

בדיקה מיקרוביאלית

טור ג' הערכים המרביים	טור ב' סוג החיידק	טור א' כמות המים במ"ל
0	קוליפורמים צואתיים	250
0	סטרפטוקוקים צואתיים	250
0	פסודומונס ארוגינוזה	250
0	קוליפורמים	250
0	קלוסטרדיה מחזרי סולפיט	50

(תיקונים : התשנ"ג, התשנ"ד)

תוספת שניה

(תקנות 1 ו-8)

בדיקה כימית

טור ג' היחידות	טור ב' השיעור המרבי ¹	טור א' הרכיבים
מיליגרם לליטר	5	אבץ
מיליגרם לליטר	0.05	ארסן
מיליגרם לליטר	50	בוראט
מיליגרם לליטר	1	בריום
מיליגרם לליטר	3	חומרים אורגניים
מיליגרם לליטר	45	חנקת (מבוטא כ-NO)
		טריהלומתנים (סך הריכוז של כלורופורם, ברומופורם, ברומודיכלורומתן ודיברומוכלורומתן)
מיליגרם לליטר	0	כלור
מיליגרם לליטר	0	כספית
מיליגרם לליטר	0.001	כרום
מיליגרם לליטר	0.05	מנגן
מיליגרם לליטר	0.5	מרכיבים פנולים
מיליגרם לליטר	0	מרכיבים פעילי שטח (דטרגנטים אניוניים)
מיליגרם לליטר	0	נחושת
מיליגרם לליטר	1	ניטריטים
מיליגרם לליטר	0.005	סולפיידים
מיליגרם לליטר	0.05	סלניום
מיליגרם לליטר	0.01	עכירות
Nephelometric	1	

¹מקום שצויין "0", מספקת מדידה שתוצאתה - "לא נתגלה".

מיליגרם לליטר	0.05	עופרת
מיליגרם לליטר	0	פנול
Bq לליטר	0.1	פעילות סה"כ של קרני אלפא
Bq לליטר	1.1	פעילות סה"כ של קרני ביתא
Platinum Cobalt	5	צבע
מיליגרם לליטר	0.01	קדמיום
מיליגרם לליטר	0.01	ציאניד
מיליגרם לליטר	0	שמן מינרלי

(תיקון התשנ"ג)

תוספת שלישית

(תקנות 1, 5 ו-6)

תכולת מינרלים

טור א' המינרל	טור ב' השיעור במיליגרם לליטר	טור ג' הסימון
ברזל	1	תכולת ברזל גבוהה
גופרה	200	תכולת גופרה גבוהה
כלוריד	200	תכולת כלוריד גבוהה
מגנזיום	50	תכולת מגנזיום גבוהה
סידן	150	תכולת סידן גבוהה
פלואוריד	1	תכולת פלואוריד גבוהה
דו-פחמות	600	תכולת דו-פחמות גבוהה
נתרן	200	תכולת נתרן גבוהה

(תיקון התשנ"ג)

תוספת רביעית

(תקנה 1)

טור א'	טור ב'
תכונות שלגביהן אין הגבלות	היחידות
הגבה (תחום)	pH
טעם וריח	Threshold Odor Number
כלל מוצקים	מיליגרם לליטר
קשיות (מבוטא כפחמת הסידן)	מיליגרם לליטר

י"ב בסיון התשמ"ו (19 ביוני 1986)

מרדכי גור

שר הבריאות

¹ק"ת 4978, התשמ"ז (31.10.1986), עמ' 88.

תיקונים:

ק"ת 5501, התשנ"ג (16.2.1993), עמ' 386 (תחילת התיקון 30 יום מיום פרסומו);

ק"ת 5579, התשנ"ד (3.2.1994), עמ' 625.